

Gimtosios kalbos dieną pasaulio lietuviai šventė visą parą: pirmą kartą surengta 24 valandų lietuvių kalbos pamoka

Lietuvių kalba nemiegojo visą parą! Tarptautinės gimtosios kalbos dienos proga vasario 21–22 dienomis mūsų gimtoji lietuvių kalba sujungė po visą pasaulį išsibarsčiusius lietuvius į ypatingą bendrystės, įkvėpimo ir gyvo žodžio šventę. Į pirmą kartą 24 valandas trukusią lietuviškų pamokų estafetę jungėsi mokiniai, mokytojai ir tėveliai net iš 36 pasaulio šalių Šiaurės ir Pietų Amerikoje, Europoje, Azijoje ir Australijoje. Skirtingi laiko juostų ritmai susiliejo į vieną – lietuvišką – pulsą.

Pasauliolietuvis.lt | Justina Mikeliūnaitė

Iniciatyva „Lietuvių kalbos naktys“, prasidėjusi 2023 m. su šūkiu LIETUVIŲ KALBA – NEMIEGA NIEKADA, gimė iš noro parodyti, kad galima ne tik mokyti lietuvių kalbos, bet ir ją švęsti. Pasak Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) Švietimo komisijos pirmininkės Alvijos Černiauskaitės, kiekviena idėja atsiranda klausantis bendruomenių – mokytojų, vaikų, tėvų – ir ieškant formų, kurios kalbą paverstų gyva patirtimi.



Keletą metų vykusių lietuvių kalbos naktų renginių šūkio įkvėpta ilgametė PLB Švietimo komisijos narė, JAV švietimo tarybos pirmininkė Jūratė Bujanauskas pasiūlė 24 valandas trunkančios pamokos idėją, jungiančią Lietuvą ir po pasaulį išsibarsčiusias lituanistines mokyklas. Be to, toks sumanymas atrodė kaip natūrali lietuvių kalbos naktų iniciatyvos su pižamų vakarėliais ir žodžiais naktibaldomis raida.

„Viena iš JAV LB Švietimo tarybos veiklų yra plėtoti bendradarbiavimą su pasaulio lituanistinėmis mokyklomis ir dalintis gerąja patirtimi, vykdant bendrus projektus. Taip ir gimė idėja prisijungti prie Lituanistinių mokyklų asociacijos ,,Lietuvių kalba nemiega niekada“ iniciatyvos, o jos vadovė Donata Simonaitienė itin entuziastingai palaikė 24 valandų trukmės lietuvių kalbos pamokos idėją ir kartu su PLB Švietimo komisijos pirmininke A. Černiauskaite pradėjome organizacinius darbus – kviesti mokytojus vesti pamokų, dėlioti tvarkaraštį. Tokios iniciatyvos kuria bendrystę ir draugystes, stiprina pasitikėjimą savimi, primindamos, kad tu nesi vienas – visame pasaulyje daug lietuvių, kurie dalijasi tokia pačia meile Lietuvai, kalbai ir kultūrai. Mokytojams tokios iniciatyvos suteikia progą dalytis savo sėkmingomis pamokomis, kurios įkvepia mokytis iš kolegų ir semtis kūrybiškų idėjų“, – pabrėžia parą trukusios pamokos idėjos autorė J. Bujanauskas, kuri išties visą parą budėjo prie ekrano, besikeičiant mokytojams ir vaikams iš viso pasaulio.

LIETUVIŲ KALBA NEMIEGA NIEKADA

PAMOKŲ TVARKARAŠTIS

VASARIO 21 - 22 d.

	Pamokos laikas Lietuvos laiku	Pamokos tema	Rekomenduojama mokinių amžiaus grupė/klasė	Mokytojas/a	Šalis
1	12.00 - 13.00	Ką ir kur skaitai tu?	mokytojams, mokiniams ir tėvams	Nerija Cymermonienė	Norvegija
2	13.00 - 14.00	„Lapė, boružė, briedis ir bitė-šoko, dainavo jie visą rytą"	ikimokyklinės/priešmokyklinės klasės	Giedrė Kurlinskaitė	Jungtinė Karalystė
3	14.00 - 15.00	Miego fenomenas	pradinės klasės	Silvija Kupčikė	Jungtinė Karalystė
4	15.00 - 16.00	Pilietiškumas ir melagienos	5 - 12 klasės	Daiva Žeimytė	Tailandas
5	16.00 - 17.00	„Kaip veikia žmogus? Nuo snarglių iki žagsulio"	6 - 10 metai	Jolita Šilanskienė	Prancūzija
6	17.00 - 18.00	Eksperimentuok su Giliukais *****	5 metai ir vyresni	Viktorija Gribinaitė-Naki	Graikija
7	18.00 - 19.00	Kodėl reikia pilietiško jaunimo?	12 - 18 metai	Šaulės Karolina ir Kornelija	Lietuva
8	19.00 - 20.00	„Nekabink man makaronų" - lietuviški frazeologizmai	5 - 12 klasės	Eglė Šležienė	JAV
9	20.00 - 21.00	Nuo M. K. Čiurlionio iki algoritmo	8 - 12 klasės	Greta Botyriūtė-Skiotienė	Lietuva
10	21.00 - 22.00	Meno pamoka „Abėcėlės gyvatėlė" *****	3 - 10 metai	Adriana G. Barkauskaitė	Čilė
11	22.00 - 23.00	„Kaip Geležinis vilkas ir Baziliskas atrakino septynspynę spyną"	5 - 8 klasės	Gintas Steponavicius ir Žaneta Steponavičienė	JAV
12	23.00 - 24.00	Laisvė - trys datos, trys Lietuvos vėliavos spalvos	5 - 10 klasės	Živilė Učkuronis	JAV
13	24.00 - 1.00	Slaptosios studentų draugijos. Kuo gyveno XIX amžiaus jaunimas?	5 - 12 klasės	Jekaterina Bertašienė	Airija
14	1.00 - 2.00	Žiemos olimpinės žaidynės	3 - 8 klasės	Onutė Stanevičius-Mills	Kanada
15	2.00 - 3.00	Holivudas	15 - 17 metai	Nida Gedgaudas	JAV
16	3.00 - 4.00	Ar namų darbai turėtų būti privalomi mokiniams?	12 - 18 metai	Alvija Černiauskaitė	Barbadosas
17	4.00 - 5.00	Seku seku pasaką	4 - 8 metai	Aušra Andriušaitė	Taivanas
18	5.00 - 6.00	„Mano namas. Aš gyvenu čia"	3 - 7 metai	Giedrė Saulė Avard	Naujoji Zelandija
19	6.00 - 7.00	Metų laikai Australijoje ir Lietuvoje	pradinės klasės	Paulius Petraitis	Australija
20	7.00 - 8.00	Menu mįslę keturgysle	pradinės klasės	Jūratė Kušeliauskienė	Australija
21	8.00 - 9.00	Pamoka žaidimas „Sustabdyk lietuviškus žodžius vagiantį velnią"	visos amžiaus grupės	Gabija Ažondenytė ir Daiva Sruogienė	Ispanija
22	9.00 - 10.00	Apie medų ir bites	7 - 14 metai	Kristina Vižinytė	JAV
23	10.00 - 11.00	Lietuvių liaudies pasakos XXI amžiaus lietuviuko akimis	9 - 15 metai	Jolita Zykutė	Italija
24	11.00 - 12.00	Muzikos pamoka „Aš ir tu esame kartu"	visos amžiaus grupės	Gediminas Žujus	Lietuva

Šios visą parą trunkančios virtualių pamokų estafetės organizatoriams norėjosi parodyti, kad lietuvių kalba keliauja per pasaulį kartu su saule, jungdama skirtingas šalis, laiko juostas ir bendruomenes į vieną gyvą kalbos ratą.

Apjuosė pasaulį lietuviškais žodžiais

D. Simonaitienę maloniai nustebino mokytojų profesionalumas: „Visi taip atsakingai pasiruošė, kūrybiškumas liejosi per kraštus. Buvo interaktyvu, įtrauku ir su labai daug meilės. Tai tik parodo, kiek puikių specialistų turime diasporoje. Taip pat labai džiugu, kad pavyko sujungti 24 mokytojus vienam tikslui. Atrodo, kad už rankų susikibome ir lietuviškais žodžiais apjuosėme pasaulį. Žinoma, mums, budintiems už ekrano, buvo daug jaudulio: kad visi laiku prisijungtų, kad būtų dalyvių ir kad interneto ryšys neapviltų! Tokios iniciatyvos sustiprina jausmą, kad pasaulyje turime tiek draugų ir bendraminčių. Esame labai toli vieni nuo kitų atstumu, bet labai labai arti pašaukimu – meile lietuvių kalbai."

Didžiausio susidomėjimo sulaukė kūrybiniai, žaidybiniai užsiėmimai, kalbos iššūkiai ir pamokos, kuriose vaikai galėjo ne tik mokytis, bet ir patirti bendrystę. Aktyvūs buvo tiek jaunesni vaikai, tiek paaugliai.

LIETUVIŲ KALBA NEMIEGA NIEKADA!

24 VALANDŲ TRUKMĖS NUOTOLINĖ LIETUVIŲ KALBOS PAMOKA



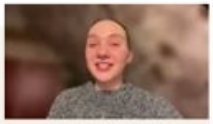
LIETUVIŲ KALBA NEMIEGA NIEKADA!

24 VALANDŲ TRUKMĖS NUOTOLINĖ LIETUVIŲ KALBOS PAMOKA



LIETUVIŲ KALBA NEMIEGA NIEKADA!

24 VALANDŲ TRUKMĖS NUOTOLINĖ LIETUVIŲ KALBOS PAMOKA



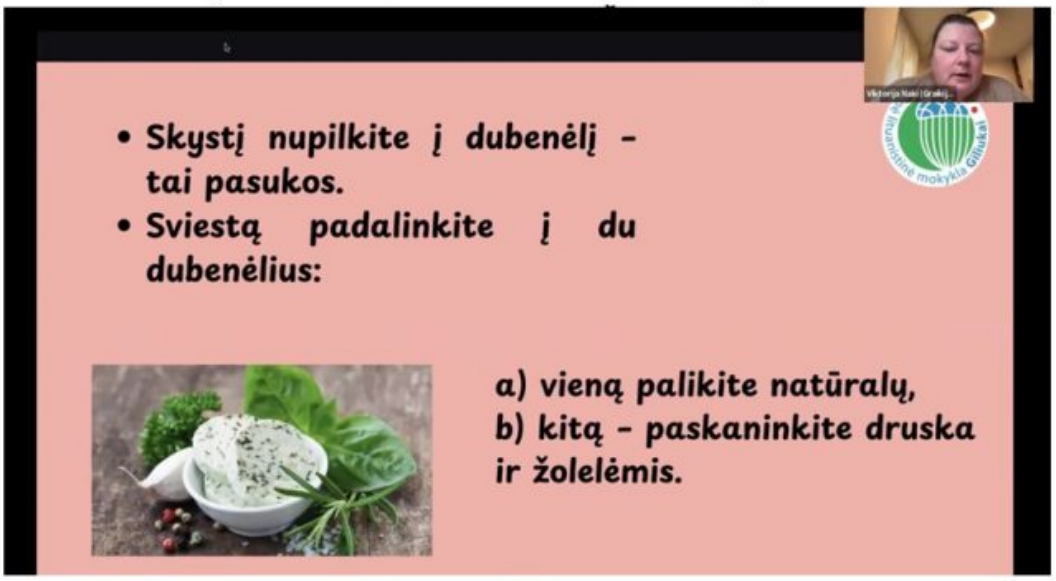
Koks yra pilietiškas jaunuolis?

- **Aktyvus** – nelaukia, kol kažkas kitas viską padarys;
- **Mąstantis** – ne viskuo tiki iš karto;
- **Atsakingas** – rūpinasi savo mokykla, miestu, šalimi;
- **Turintis vertybes** – žino, kas jam svarbu;
- **Iniciatyvus** – pats siūlo idėjas ir imasi veiksmų;
- **Atsargus su informacija** – netiki kiekviena žinute internete;
- **Suprantantis,** kad jis yra valstybės dalis.

JAV LB Švietimo Taryba

LIETUVIŲ KALBA NEMIEGA NIEKADA!

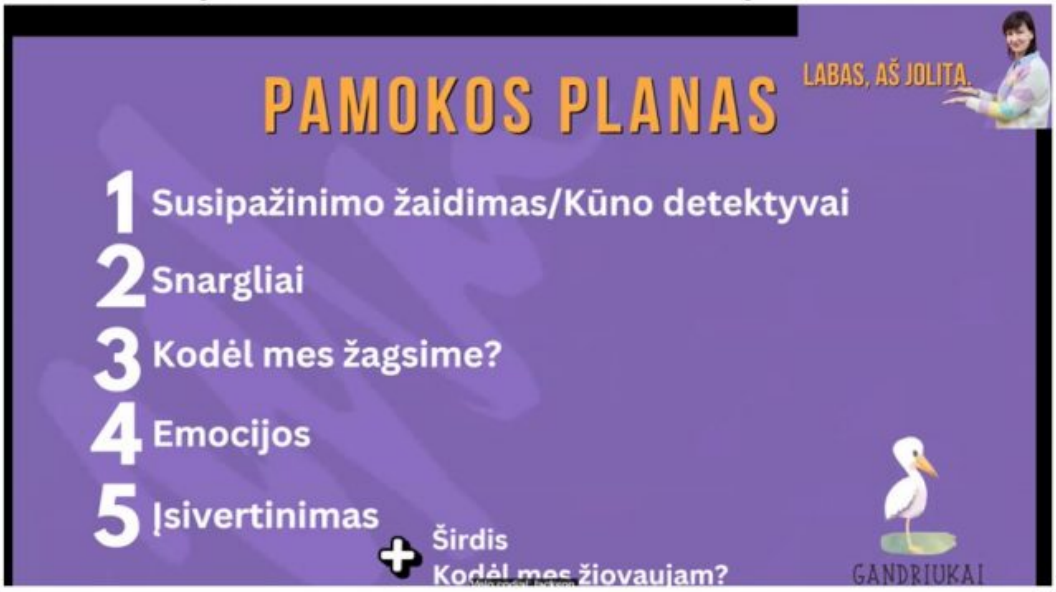
24 VALANDŲ TRUKMĖS NUOTOLINĖ LIETUVIŲ KALBOS PAMOKA



JAV LB Švietimo Taryba

LIETUVIŲ KALBA NEMIEGA NIEKADA!

24 VALANDŲ TRUKMĖS NUOTOLINĖ LIETUVIŲ KALBOS PAMOKA



JAV LB Švietimo Taryba

LIETUVIŲ KALBA NEMIEGA NIEKADA!

24 VALANDŲ TRUKMĖS NUOTOLINĖ LIETUVIŲ KALBOS PAMOKA

STARTAS - VASARIO 21 D. 12 VAL. FINIŠAS - VASARIO 22 D. 12 VAL.



JAV LB Švietimo Taryba

LIETUVIŲ KALBA NEMIEGA NIEKADA!

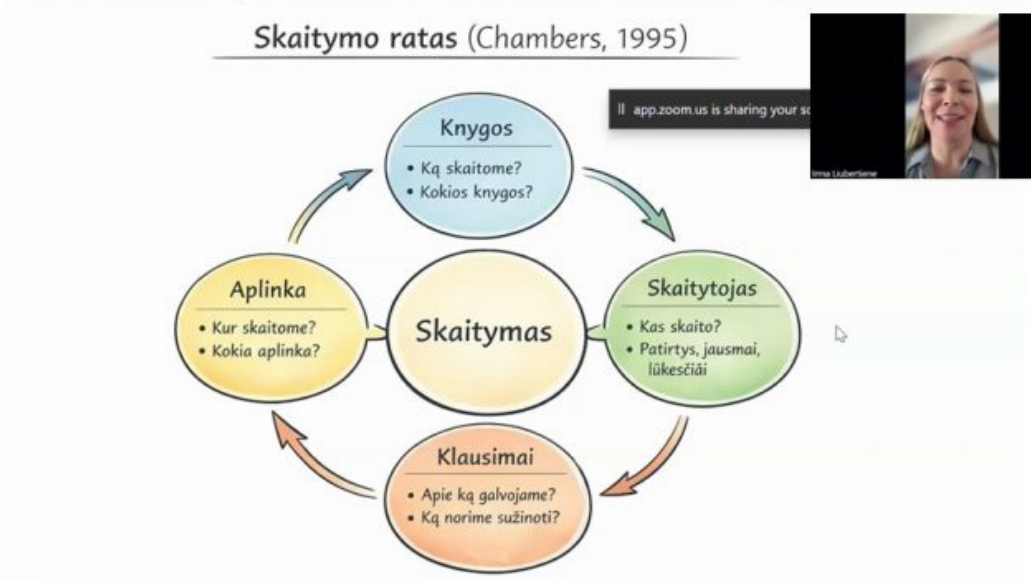
24 VALANDŲ TRUKMĖS NUOTOLINĖ LIETUVIŲ KALBOS PAMOKA



JAV LB Švietimo Taryba

LIETUVIŲ KALBA NEMIEGA NIEKADA!

24 VALANDŲ TRUKMĖS NUOTOLINĖ LIETUVIŲ KALBOS PAMOKA



JAV LB Švietimo Taryba

LIETUVIŲ KALBA NEMIEGA NIEKADA!

24 VALANDŲ TRUKMĖS NUOTOLINĖ LIETUVIŲ KALBOS PAMOKA





















Stop kadrai iš 24 val. trukusios pamokos | Organizatorių nuotr.

Organizatorius nustebino ir jaudino tai, kad kai kurias mokytojas reikėjo padrąsinti jungtis – vis dėlto vesti pamoką ne savo klasei, o 50 ar net 100 vaikų iš skirtingų šalių yra visai kitas iššūkis. Tačiau būtent šis drąsus žingsnis tapo vienu gražiausių iniciatyvos momentų – mokytojos augo kartu su savo pamokomis, o bendruomenė jas stipriai palaikė.

Negalėjo atsitraukti nuo ekranų

Organizatoriai tiki, kad jokia kita tauta gimtosios kalbos dienos nėra šventusi visą parą, bent jau neteko apie tokią iniciatyvą girdėti. Ir pasibaigus šiai įspūdingai estafetei mokiniai ir tėveliai dalinosi įspūdžiais, kai kurie jų neatsitraukė visą dieną, dinamiškos pamokos, temų, mokytojų, bendramokslių kaita tiesiog neleido dalyviams išjungti kompiuterio.

Toks globalus susijungimas suteikė mokiniams ir mokytojams unikalią galimybę susipažinti su kitų šalių ir žemynų mokytojais, jų metodais, naujomis temoms, kūrybiškomis idėjomis ir bendrauti su vaikais iš viso pasaulio, patiriant lietuvių kalbą gyvai ir kūrybiškai. Pasak J. Bujanauskas, viena pagrindinių projekto paskatų yra noras parodyti, kad lietuvių kalba yra gyva ir brangi. Kad svarbu drąsiai kalbėti lietuviškai, atrasti kūrybiškumą, susipažinti su bendraamžiais iš kitų šalių ir jaustis svarbiems pasaulinėje lietuvių bendruomenėje. Lituanistinėms

mokykloms tai primena, kad bendradarbiavimas ir dalijimasis gerąja patirtimi padeda kelti mokymo kokybę, įkvepia naujoms idėjoms ir stiprina pasaulio lituanistinių mokyklų šeimą.

J. Bujanauskas pabrėžia, kad šypsenos ekranuose suartino, o naujos pažintys ir užsimezgusios draugystės tarp mokyklų, miestų ir žemynų tapo gražiausiu šios iniciatyvos rezultatu.

Mokyklos naktį dar atgis

Pagrindinis iniciatyvos tikslas kiekvienais metais išlieka tas pats – stiprinti lietuvių kalbos gyvybingumą diasporoje. Tačiau kasmet jis plečiasi: auga dalyvių ir partnerių skaičius, plečiasi formatai, stiprėja tarptautinis bendradarbiavimas. Kartu auga ir organizatorių ambicijos. Norisi ne tik suburti, bet ir įkvėpti, padrąsinti eksperimentuoti, dalintis ir išeiti už įprastų ribų. „Lietuvių kalbos naktys“ kasmet tampa ne tik renginiu, bet ir pasauliniu lietuvių kalbos pulsu, kuris nenutyla nei dieną, nei naktį.

A. Černiauskaitė atkreipia dėmesį, kad iniciatyva siunčia aiškią žinią – lietuvių kalba yra gyva, šiuolaikiška ir vienijanti. Vaikams parodoma, kad kalba gali būti įdomi, žaismingа ir prasminga. Tėvams – kad jų pastangos ugdyti lietuvišką tapatybę nėra pavienės, jos palaikomos stiprios tarptautinės bendruomenės. Lituanistinėms mokykloms tai priminimas, kad jos nėra vienos, o visuomenei – aiškus ženklas, jog lietuvių kalba pasaulyje ne tik išsaugoma, bet ir aktyviai kuriama.

„Labai džiaugiuosi ir didžiuojuosi, kad PLB Švietimo komisijos nariai yra tokie kūrybingi, iniciatyvūs ir drąsūs. Jų idėjos ir bendrystė įkvepia auginti gyvą, šiuolaikišką lituanistinį švietimą visame pasaulyje“, – komandos svarbą pabrėžia PLB Švietimo komisijos pirmininkė.

Iniciatyvos „Lietuvių kalba nemiega niekada“ tvarkaraštis atspindėjo plačią projekto geografiją ir turinio įvairovę. Iš viso per parą įvyko 24 pamokos, kurias vedė mokytojai iš 16 skirtingų pasaulio valstybių. Prie Lietuvos ir kitų Europos šalių (Jungtinės Karalystės, Norvegijos, Italijos, Ispanijos, Prancūzijos, Graikijos, Airijos) atstovų prisijungė pedagogai iš Šiaurės ir Pietų Amerikos (JAV, Kanados, Čilės), Azijos (Taivano, Tailando), Australijos, Naujosios Zelandijos bei Barbadoso. Pamokų temos apėmė ne tik lietuvių kalbą ir literatūrą (tautosaką, frazeologizmus), bet ir istoriją bei pilietiškumą, gamtos mokslus (žmogaus

anatomiją, praktinius eksperimentus), meną (M. K. Čiurlionio kūrybą) ar atviras diskusijas, pavyzdžiui, apie namų darbų poreikį. Ugdymo turinys buvo diferencijuotas pagal auditoriją: vyko užsiėmimai ikimokyklinio amžiaus vaikams (nuo 3 metų), pradinukams, vyresniųjų klasių moksleiviams (iki 18 metų), o dalis pamokų buvo atviros visoms amžiaus grupėms, į bendras veiklas įtraukiant ir tėvus bei mokytojus.



Prie pamokos prisijungė ir Italijoje viešėję ŠMSM ministrė R. Popovienė ir G. Grybauskas | Anos Vengrovskajos nuotr.

Prie vienos iš pamokų prisijungė ir mokytojus bei mokinius pasveikino Italijoje tuo metu viešėję Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos atstovai – ministrė Raminta Popovienė ir viceministras Giedrius Grybauskas bei Lietuvos ambasadorė Italijoje Dalia Kreivienė. Valdžios atstovai Veronoje susitiko su vietos lietuvių bendruomene ir aptarė lituanistinio švietimo aktualijas.

Projektas „Pasaulio Lietuva.“

Jei norėtumėte publikuoti straipsnį prašome nekeisti straipsnio pavadinimo,

nurodyti informacijos šaltinį, autorių ir projekto pavadinimą.